

JIŘÍKOVINY

www.homijiretin.cz

Horní Jiřetín a Černice info, září 2019

Slovo starosty

Horký a suchý červenec nám znovu jasně ukázal, že naše plánované projekty v oblasti zadržování vody v krajině rozhodně nejsou zbytečností.

V samém závěru kalendářního léta nás navštívil premiér Andrej Babiš v doprovodu ministra průmyslu Karla Havlíčka a ministra životního prostředí Richarda Brabce. Během této návštěvy jsme z rukou ministra životního prostředí a ředitele Státního fondu životního prostředí převzali rozhodnutí o poskytnutí dotace na bezúročné půjčky určené žadatelům v tzv. kotlíkové dotaci. Více k této vládní návštěvě najdete uvnitř čísla.

Během léta nám Správa a údržba silnic opravila povrch silnice z Jiřetína do Černic, průtah Černicemi i slušný kus cesty na Jezeří. Díky za to. Intenzivně se pracuje na

zasíťování nových parcel pro rodinné domky ve spodní části ulice Pod Lesem. Zdárně pokračují také práce na „horní“ škole, kde vznikají nové podkrovní prostory pro učebny i zázemí a k tomu vše potřebné pro bezbariérový přístup do všech podlaží budovy.

Jistě nepřehlédnutelná je změna veřejného osvětlení. Nová LED svítidla jsou několikanásobně úspornější než ta dosavadní. Všechna naše nová svítidla jsou navíc regulovatelná, což jejich úspornost ještě umocňuje. Po první etapě v roce 2018, kdy jsme osadili 81 nových svítidel, jich letos přibýlo hned 250 a pro poslední etapu jich bude zbývat ještě asi 100. O přínosu rozsáhlé modernizace našeho veřejného osvětlení pro ekonomiku i životní prostředí napíšeme podrobněji v některém z následujících čísel Jiřikovin.

Po mnoha letech stížností obyvatel ze sousedních domů se nám letos konečně podařilo odstranit zastaralé uhelné kotle z domu čp. 95 („u dvou psů“). Všechny sedm bytů, které doposud vypouštěly z komínů obrovské množství kouře a prachu, je nyní společně vytápěno novým kotlem na biomasu, umístěným ve zcela nové kotelně v bývalé stodole vedle domu. Věřím, že si lidé v okolí konečně oddechnou a prožijí první zimu, kdy si budou moci třeba otevřít okno.

Prozatím na dvě z našich kontejnerových stanišť byly v průběhu září dodány „šedivé“ kontejnery na drobný kovový odpad, zejména pak na plechovky, plechové uzávěry apod. Nyní jsou tyto nové kontejnery umístěny u zbrojnice a v Černicích u restaurace. V nejbližších dnech přibude ještě jeden u zdravotního střediska.

Vladimír Buřt

Rozhovor s Karlem Šeflem

Do rozhovorů pro městské listy jsme tentokrát pozvali zástupce velitele litvínovské městské policie Karla Šefla.

Jak dlouho trvá spolupráce litvínovské městské policie a Horního Jiřetína?

Spolupráce začala v roce 2011, letos je to osmý rok. Doufám, že bude pokračovat stejně úspěšně i v dalších letech.

Jak byste ohodnotil dosavadní spolupráci s městem?

Spolupracuje se nám dobře. Co si řekneme s vedením města, to platí. Myslím, že to běží tak, jak má. Obě strany pochopily, že jsme partnery, kterým jde o stejnou věc.

Za osm let působení v Horním Jiřetíně máte jistě celkem dobrý obrázek, co se u nás děje. Které přestupky u nás městská policie řeší nejčastěji?

Těší mě fakt, že řešíme především přestupková jednání, nikoliv závažnější věci. Ty se tu dějí jen ve velmi omezené míře, což je dobře, a i ve srovnání s okolními městy máme relativně klid. To, co se řeší nejčastěji, je třeba volné venčení psů nebo některé problematické sousedské vztahy. Vždy jsme si mysleli, že v Horním Jiřetíně, tím, že se většina lidí dobře zná, se budou řešit věci jednodušeji, ale mnohdy je opak pravdou.

Co se týká přestupků, jak to vypadalo přes osmi lety a jak to vypadá dnes? Řeší se podobná přestupková jednání, nebo naopak některá méně, jiná více?

Situace je obdobná. Třeba ti psi se řeší stále zhruba ve stejné míře. Domníval jsem se, že čipování či další opatření, která město provedlo, něco změní, ale bohužel tomu tak není. Majitelé psů se zkrátka musí naučit pravidla, která jsou zde nastavena. Chystáme ve spolupráci s městem další kroky,

kterými snad do budoucna tomuto problému předejdeme.

Jak řešíte případné sousedské spory?

Strážníci se snaží poradit, domluvit se na případných řešeních sporu. Ale některé kauzy se řešit nedají jinou než soudní cestou.

Když vás budou obyvatelé Horního Jiřetína a Černic potřebovat, kam mají volat?

Pokud mají pevnou linku, ať zavolají klasicky 156. Z mobilu potom doporučuju zavolat přímo na dispečink v Litvínově na číslo 737 523 523. Dále je možné zavolat i operačního dozorcího (720 511 252), který je většinou v terénu, a k dispozici jsem přes den i já (725 062 430).

Volají vás lidé z Horního Jiřetína a Černic často?

Celkově oznámených událostí od lidí není málo. Jen by bylo potřeba, aby si místní uvědomili, jaké problémy je potřeba řešit hned. To je také jeden z problémů, který vnímáme, že lidé nezavolají ve chvíli, kdy se něco skutečně děje. Konkrétní problém pak řeší až po čase na zastupitelstvu nebo po týdnu v hospodě. Je důležité, aby lidé věděli, že by měli zavolat a kam. Na dispečinku MPO Litvínov je vždy někdo, kdo je vyslechne, poradí, případně vyšle hlídku. Řešit konkrétní události zpětně je mnohem těžší. Takže volejte, jsme tu pro vás.

Jak probíhají běžné kontroly Horního Jiřetína a Černic?

Pokud nevyjždíme ke konkrétním případům, vždy si vytyčíme seznam úkolů, kterým se budeme věnovat, jako jsou v deních nebo nočních hodinách kontroly hřišť, zahrádkářských kolonií, hřbitova a podobně. Jsou to konkrétní úkoly, vyplývající ze zjištěných nedostatků, nebo úkoly, které

probíráme společně s vedením města. Pro Horní Jiřetín a Černice máme na hlídkovou službu tři sta hodin měsíčně, což si myslím, že je v současné době dostačující. Když je problém, tak samozřejmě vyjedeme kdykoliv.

Nejkurióznější případ?

Na nic úplně neobvyklého si nyní nevzpomínám, ale pro nás je Horní Jiřetín zdrojem záležitostí, se kterými se v Litvínově běžně nesetkáme. Řešili jsme zde již krádež králíků, slepic, odchvy koní, krav, ovcí, jsme voláni ke zmijím na soukromých pozemcích. Jsou to věci na první pohled úsměvné, ale např. stádo ovcí na komunikaci může být velkým problémem. A toto by si měli uvědomit jejich majitelé.

Foto: Jiří Beneš

Infocentrum v novém

Informační středisko v Horním Jiřetíně prošlo během letošní turistické sezony významnou přestavbou a pro návštěvníky jistě zajímavými změnami. Nyní mají turisté i místní možnost vidět v prostorách střediska permanentní fotografickou výstavu uznávaného fotografa Iby Ibrahimoviče (držitele prestižního ocenění Czech Press Photo), zachycující nejvýznamnější památkové objekty Horního Jiřetína a Černic, nebo snímky odrážející život v obci. Kromě současného umění nabízí městské infocentrum také historický koutek s fotografiemi od osekého rodáka, fotografa Miroslava Rady, který zachytil bohatou historii návštěv významných osobností převážně v devadesátých letech. Mezi osobnostmi, které na historické výstavě lze vidět, spatříte například prince z Walesu, Charlese, nebo tehdejší

královnu Nizozemska. Středisko bylo také výrazně přestavěno a upraveno potřebám návštěvníků a rozvíjejícího se potenciálu turistického ruchu Krušných hor.

Infocentrum nabízí: pohledy, mapy, cyklomapy, turistické známky, vizitky a nálepky, turistické magnetky, historické magnetky, keramiku jako zvonečky či hrnky, trička, netradičního zábavného turistického průvodce TRIPPER, historické brožury, DVD zachycující zaniklé obce a města i historii Krušných hor, sluneční brýle, bezpečnostní světlélkující pásy a jiný bohatý sortiment nejrůznějšího druhu.

Běžná otevírací doba je platná do konce září: PO: ZAVŘENO

ÚT: 13:00–16:00 ST: 11:00–16:00
ČT: 11:00–16:00 PÁ: 11:00–16:00
SO: 11:00–16:00 NE: 11:00–16:00

Poslední měsíc turistické sezony v ŘÍJNU JE OTEVŘENO POUZE O VÍKENDECH V SOBOTU A V NEDĚLI.

Radek Vrábek

Foto: Ibra Ibrahimovič

Klub seniorů

Letošní léto bylo rájem pro milovníky koupání a rekreací, už menší radost z tropických veder měli senioři, přesto jsme se opět vydali za poznáváním krás naší vlasti. Červenecový výlet jsme nasměrovali do Spáleného Poříčí, které je novým rekreačním cílem seniorů okresu Most – určitě bychom možností pobytu využili. Zámek Lnáře, který byl v osmdesátých letech sídlem pro výjezdni i rekreační pobyty naší vlády, byl nedaleko, jeli jsme obdivovat krásné interiéry a okolí i tam. A protože čas nám to dovolil, krásná cukrárna v Příbrami byla pověstnou třeshinkou na dortu. Pamětihodnosti (Svatá Hora atd.) jsme viděli již v roce 2012, kdy naším cílem byl i zámek Dobříš. Velmi nás překvapil rozdíl mezi tamní přírodou a naším prostředím – tam vše krásně zelené, tady suchopár. Stejně prostředí nás čekalo při dalším výletu, tentokrát na zámek Jemniště, včetně parku a zahrady. Majitelé, potomci

rodu Sternbergů, kteří na zámku i bydlí, se opravdu vzorně starají o tuto perlu Podblanicka. Město Vlašim (další cíl) je známé svými romantickými stavbami, kostely, parky atd. Tam nás upoutal krásný vodotrysk, který budil dojem odkvetlé pampelišky. Na zpáteční cestě jsme se podívali na místa, kde se filmoval seriál Chalupáři, do obce Višňová, v seriálu Třešňová. Opět krásný výlet s krásnými zážitky v krásné přírodě. Na srpnové schůzce jsme se dozvěděli podrobnosti o zájezdu do vinného sklípku na Moravě a manželé Lencovi domluvili prohlídku útrob flájské přehrady a dřevěného kostelíka v Českém Jiřetíně. Cestu domů jsme zvolili přes německou stranu do Brandova, byl to hezký výlet s hezkými zážitky, umocněnými i hezkým počasím. Těšíme se na další setkávání na schůzkách klubu, procházkách, půldenních výletech, návštěvách divadla atd.

Evža Strítěská

Foto: Evža Strítěská, ,elga Lencová

Koupaliště lákalo stovky lidí

Další sezona sportovního areálu u koupaliště se blíží ke konci, a nutno podotknout, že byla úspěšná. Do areálu nelákaly návštěv-

níky jen vodní radovánky, ale také různé akce pro nejmenší i největší. Město tu tradičně s velkou účastí místních i přespolních

pořádalo ve spolupráci s koupalištěm Hurá prázdniny a Rozlučku s létem. Obě akce návštěvníkům připravily bohatý program až do večerních hodin. „S městem jsme během sezony komunikovali na velmi přátelské úrovni a na následující sezonu chystáme další změny, které pomohou zkvalitnit nabízené služby sportovního areálu. Objednala se čistička, která bude od příštího roku v provozu. Společně plánujeme také upravit prostory klubovny a doplnit místnost například o projektor a plátno, které se budou využívat během nejrůznějších společenských příležitostí. Letošní sezona se povedla a doufáme, že ta další bude ještě lepší,“ okomentoval uplynulou sezону provozovatel sportovního areálu Lukáš Maráz, který zval návštěvníky na pravidelné hudební večery se skupinou 3D nebo na stanování přímo v areálu.

Radek Vrábek

Foto: Ibra Ibrahimovič

Městské slavnosti a pouť 2019

Foto: Ibra Ibrahimovič

Léto na Jezeří

V rámci letního programu nabídl zámek Jezeří také Jaroslava Svěceného, a to v rámci festivalu Hudební setkání, který se pořádá na různých místech v Ústeckém kraji. Ke zmíněnému festivalu se Jezeří připojilo již v předchozích letech. Slavný hudebník vyprodal koncert dlouho před jeho konáním. Tentýž víkend byly pro milovníky historie připraveny také tzv. kastelánské prohlídky, během nichž kastelánka Hana Krejčová provází návštěvníky i mimo běžné prohlídkové okruhy. Podívat se tak bylo možné i do jinak nedostupných komnat a tajemných chodeb. Tyto prohlídky se pořádají v rámci Dnů evropského dědictví – akce, do níž se zapojují mnohé historické objekty nejen v Čechách, ale i v celé Evropě. Každoročně se také zámek zapojuje do Hradozámecské noci. Celostátní projekt otevírá možnost vychutnat si atmosféru památek mimo běžnou otevírací dobu. Možnost obdivovat večerní náladu zámku si nenechalo ujít mnoho návštěvníků. Ozvláštňením takového večera bylo na Jezeří opět posezení v oblíbené prvorepublikové kavárně. Velký zájem o zámek ale byl po celé léto, během víkendů navštěvovaly zámek stovky lidí denně.

Bližící se konec sezony je tradičně propojen s proslulou akcí

Strašidla na zámku, podzim dále zpestří návštěva desítky floristů, kteří vyzdobí interiéry i venkovní areál svými květinovými výtvy, ty zde zůstanou až do dalšího roku.

Otevírací dobu i další informace o chystaných akcích naleznete na stránkách www.zamek-jezeri.cz.

Hana Krejčová

Povinné „čipování“ psů!

Od 1. 1. 2020 bude povinné očkování psa proti vzteklině platné pouze v případě, že je pes označený mikročipem

Číslo mikročipu musí být zaznamenáno v dokladu o očkování psa (pas, očkovací průkaz)

Štěňata musí být označena mikročipem nejpozději v době prvního očkování proti vzteklině

Mikročipem nemusí být označeni psi s jasně čitelným tetováním provedeným před 3. 7. 2011

ZŠ a MŠ Horní Jiřetín

Príměstský tábor

Krásný prázdninový týden od 19. 8. do 23. 8. 2019 si užilo 30 dětí základní školy v Horním Jiřetíně na letním príměstském táboře. Pestrý program začal v oseckém lese v 3D bludišti. Po důkladném prozkoumání trasy se mohli dobrovolníci zúčastnit závodu, kdo bludiště proběhne nejrychleji. Druhý den se děti vypravily do Chomutova na Kamencové jezero. Po zdlouhavé, několikapřestupové cestě jim bylo odměnou úžasné ubytování. Celé odpoledne po dobrém obědě se koupaly a dováděly na nedalekém hřišti. Večer si děti prohlédly okolí kempu a dozvěděly se několik málo informací o Kamencovém jezeře. Velmi se vydařila i noční hra. Všichni byli stateční a za svůj podpis na smluveném místě dostal každý sladkou odměnu. Ve středu děti opustily velmi nerady kemp a vydaly se pěšky do asi 4 km vzdáleného Jirkova. Ve městě navštívily zachované městské historické sklepy z let 1555–1595. Na náměstí poté zhlédly městskou věž, odkud je rozhled do dalekého okolí. V pěti patrech věže viděly staré zvony, výstavu všech slavných návštěvníků, kteří mají jméno Jiří a věnovali nějakou osobní věc. Na čtvrteční výlet se děti velmi těšily. Čekala je nejen minifarma s domácími zvířaty, ale také atraktivní bobová dráha na Klínech. Na minifarmě se děti dozvěděly spoustu informací o ekologickém hospodaření se zvířaty, ale i o využití jejich produktů. Viděly, jak se zpracovává vlna, a krmily ovce. Po obědě se pak vydaly na bobovou dráhu. Super týden děti zakončily posledním výletem na Komáří vížku, kam vyjely z města Krupka u Teplic. Na spodním nástupu lanovky panovaly obavy těch, kteří jeli poprvé. Cestu všichni zvládli a moc se jim líbila. Z Komáří vížky sestupovaly děti pěšky asi 3 km ke štolě Starý Martin, která jako jediná je přístupná návštěvníkům. U vchodu dostaly slušivé helmy a spoustu informací – k čemu štola sloužila, jak se v ní pracovalo apod. Po prohlídce štoly pokračovaly naučnou stezkou na Růžový hrádek, kde je čekal dobrý oběd a zřícenina hradu Krupka. Celý príměstský tábor si děti moc užily.

Irma Vaňková

Slavnostní rozloučení s 9. třídou ZŠ Horní Jiřetín na Jezeří

Jak se již na naší škole stalo tradicí, ani letošní rok nebyl výjimkou a na zámku Jezeří proběhlo rozloučení se žáky 9. třídy. Událost se konala ve čtvrtek 27. 6. 2019 v podvečer na zdejší zámecké zahradě. Na slavnost se přišli podívat rodiče, učitelé,

spolužáci a kamarádi. Po slavnostním nástupu následovaly proslovy starosty, paní ředitelky, třídní učitelky a vybraných žáků. Žáci dostali poslední vysvědčení ze základní školy, šerpy a drobné dárky a rozdali květiny učitelům. Při přípitku se mnoho očí zalilo slzami a nikdo už neskrýval dojetí spojené s loučením podloženým dojemnými písněmi, při kterých žáci slavnostně ukončili tento jejich poslední školní rok na základní škole. Všem přejeme mnoho štěstí a dobrých studijních výsledků na středních školách a učilištích.

Jiřina Miková

Školní akademie v Horním Jiřetíně

Na závěr školního roku, předtím, než si žáci odnesou domů plody své práce v podobě vysvědčení, se uskutečnila 26. 6. 2019 Školní akademie aneb čeština královna překladu. Téma bylo cílené na českou verzi původně cizojazyčné písně, kdy se oba hity proluly v jeden, a věřte vybírat bylo z čeho. Možná stojí za zmínku píseň, kterou si prozpěvuje kdejaká slečna – All About That Bass od Meghan Trainor, a ano, jde o protějšek české verze Mám boky jako skříň Ewy Farné. V tomto duchu se odehrávala celá akademie. Každá třída si zvolila svůj výběr a taneční koktejl se mohl začít míchat, hlavním barmanem byl Petr Stefan. Letošní rok nás zasáhl, ať už méně, nebo více, jednou legendou, a to frontmanem skupiny Queen, který nás provázel celou akademií. Rodiče neskrývali slzy dojetí.

Gabriela Rákosová

Slavnostní ukončení školního roku v KD Horní Jiřetín

Ve středu 26. 6. proběhlo slavnostní ukončení 2. pololetí školního roku 2018/2019 v kulturním domě v Horním Jiřetíně. Paní ředitelka zhodnotila práci školy a odměnila žáky za reprezentaci školy ve sportovních, vědomostních a výtvarných soutěžích. Třídní učitelé zhodnotili práci ve svých třídách a odměnili žáky s výborným prospěchem, chováním nebo za aktivitu a přípravu na vyučování.

Irma Vaňková

Branný den v ZŠ Horní Jiřetín

Poslední pondělí před prázdninami žáci absolvovali v okolí školy branný den, který připravilo Muzeum civilní obrany. Na pěti stanovištích si žáci postupně vyzkoušeli střelbu na cíl z airsoftových napodobenin zbraní Armády ČR a Policie ČR. Dozvěděli se něco o protichemické ochraně obyvatelstva. Vyzkoušeli si plynové masky a při-

pomněli základy chemie běžného života (drogerie, konzervanty, chemická výroba v okolí...) a jejich rizika. Na další zastávce si připomněli historický vývoj našich ozbrojených složek. Někteří žáci se pokusili splnit i krátké cvičení. Zopakovali si základy zdravotvědy, resuscitace a přípravu evakuačního zavazadla. Někteří v armádním maskování na obličejích odcházeli domů.

Lucie Divkovič

Foto: ZŠ a MŠ Horní Jiřetín

Nový gang v Horním Jiřetíně

Milovníci malých motorek se v Horním Jiřetíně dali dohromady a společně založili skupinu, která nese název Draci Horní Jiřetín. Tvoří ji asi dvacet členů, kteří pravidelně na svých strojích vyráží po silnicích na Mostecku i jinde. Jejich tempo sice není vražedné, přesto všude budí příjemný rozruch.

Bas

Foto: Draci Horní Jiřetín

THE NEXT REGGAE NIGHT W/ MESSENJAH

MESSENJAH TURNÉ BALANC

PÁ 18. 10. 2019 KULTURNÍ DŮM HORNÍ JIŘETÍN

START 20:00 SELECTA MSMART – REGGAE, SKA
22:00 MESSENJAH TURNÉ BALANC /LIVE/
AFTER OD CCA 23:30 DJ SPINCER – OOO SOUNDSYSTEM
– DRUM & BASS, TEKK, RAGGAJUNGLE

VSTUPNÉ 100 Kč

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Město Horní Jiřetín organizuje obřad „Vítání občánků“ v obřadní síni Městského úřadu pro děti s trvalým pobytem na území města Horního Jiřetína.

Přivítány budou děti narozené od 26.2.2019 do 9.9.2019 **Přihlášky přijímáme do 7.10.2019**

Pokud máte zájem zúčastnit se s Vaším miminkem a Vašimi nejbližšími obřadu „Vítání občánků“, dostavte se na MěÚ Horní Jiřetín s rodným listem dítěte.

TĚŠÍME SE NA VÁS A VAŠE MALIČKÉ!!!

Kontaktní osobou je Karolína Kvasničková, tel.: 476 734 283, e-mail: podatelna@hornijiretin.cz

LOUPEŽNICKÁ POHÁDKA S DISKOTÉKOU

29. 9. / 16:00

kulturní dům Horní Jiřetín

Loupežnická pohádka – veselá pohádka o hledání lidského štěstí pro děti od tří let.

Po pohádce následuje diskotéka.

Těšíme se na vás!

Gymnastky se pilně připravovaly na letním soustředění 2019

Hlavním cílem letního soustředění je jako každoročně tvorba a trénink společných skladeb, se kterými se vyjždí na závody od půlky října do prosince. Letos se nám podařilo postavit 6 společných skladeb.

První letní soustředění našich gymnastek proběhlo v Jesenici v termínu 6.–12. 7. 2019. Na soustředění odjelo 20 gymnastek ve věku 5 až 13 let. Pro letošní podzimní sezonu si trenérka Veronika Horáčková ve spolupráci s Petrou Kovtanovou připravila dvě skladby. Společnou skladbu bez náčiní pro ročníky 2013 a druhou skladbu s obručemi pro ročníky 2008 a 2009.

Druhé soustředění se konalo na Klínech 13.–15. 7. 2019 a pod vedením trenérky Kateřiny Bělinové a cvičitelky Jitky Leichnerové se povedla připravit společná skladba se švihadly pro ročníky 2004 a 2005.

Třetí soustředění proběhlo taktéž na Klínech, a to v termínu 20.–27. 7. 2019, zúčastnilo se ho 37 gymnastek ve věku 4–17 let a 4 trenérky. Trenérky Lucie Büttnerová a Petra Kovtanová nacvičily společnou skladbu bez náčiní pro ročníky 2012. O další dvě společné skladby se postarala trenérka Michaela Smoláková. První společnou skladbu bez náčiní připravila pro ročníky 2013 a druhou skladbu s obručemi pro ročníky 2009 a 2010.

Velké poděkování za uskutečnění soustředění patří především sponzorům – Ústeckému kraji, městu Horní Jiřetín, Cannoneer a rodičům. Trenérkám i gymnastkám děkuji za společné vytvoření a nácvičení společných skladeb, s kterými náš oddíl bude v podzimní sezoně reprezentovat město Horní Jiřetín.

Renáta Smoláková, předsedkyně oddílu

Podzimní léčivé byliny

Ještě i během babího léta roste u nás řada užitečných bylinek. V přírodě můžeme najít pelyněk, květy sedmikrásek, různé druhy slézu, plody a listy ořešáku, kvetoucí natě vřesu, kontryhel, zlatobýl obecný a mnoho dalšího. Tak proč se nevypravit na podzimní procházku? Rostliny, které nasbíráme, nám navíc pomohou právě s problémy, které s sebou přináší chladnější počasí.

Máta vyřeší ucpaný nos

I když největší sílu mají všechny druhy máty hlavně v létě, některé její odrůdy stále rostou a kvetou, proto se pusťte do jejich sběru. Mátový čaj je totiž ideálním pomocníkem v boji proti rýmě a nachlazení, kromě toho také snižuje horečku a celkově působí antisepticky.

Svažené lístky a květy s cukrem a malým množstvím vody pak dají dohromady mátový sirup, který se během podzimu jako prevence rozhodně neztratí.

Všemocný jitrocel

Jitrocel má skvělé léčivé účinky. Zaměřte se na jitrocel kopinatý a se sběrem rozhodně neotálejte, chladnější počasí mu nesvědčí. Poznáte ho podle úzkých podlouhlých listů s výrazným žilkováním.

Svažený jitrocelový čaj pomůže při potížích s dýchacími cestami, léčí kašel i chrapot a s medem chutná opravdu dobře. I z jitrocele v cukrovém nálevu vytvoříte sirup proti kašli, který spolehlivě uvolní hleny, a navíc i dobře chutná. Stačí lístky nasekat nadrobno, přidat trochu vody a asi 250 g cukru a stejné množství medu. Vaření nezabere ani příliš času.

Záchrana na poslední chvíli

Kostival lékařský si libuje v chladu a vlhku a na loukách či podél cest ho najdete i v listopadu. Poznáte ho podle podlouhlých, na stonku střídavě umístěných mírně ochlupených listů. U kostivalu jděte rozhodně po kořeni, který omyjte, nakrájejte a nechte usušit v teplé místnosti. Ani lístky však nejsou bez účinků – pokud trpíte bolestmi kloubů, svařte je v horké vodě a užijte si ozdravnou koupel.

Proschlý kořen nastrouhejte nejemno a po smísení s obyčejným krémem na ruce či tělo použijte jako léčivou mast na otoky a opuchliny nebo na masáže bolavých kloubů. Zevně se dá používat i tinktura, která vznikne po naložení nadrobno nakrájeného kořene do lihu. Nepoužívejte ho ale příliš často a vyhýbejte se vnitřnímu užití. Kořen

obsahuje látky ve větším množství pro vnitřní orgány jedovaté.

Neobyčejná kopřiva

Kopřiva se dá sbírat i na podzim – lístky a zejména kořeny. Kořen kopřivy je nutno očistit a usušit, následně nastroukat a svařit v horké vodě. Výsledná tekutina je nedostupným nástrojem pro podzimní detoxikaci

žaludku a ochrání vás před chorobami plic a průdušek, pokud ji budete denně pravidelně upíjet.

Z usušených lístků se pak varí čaj, který je posvícením pro vaši krev, kterou čistí a podporuje její tvorbu. Kromě toho také urychluje léčbu zánětů močových cest a zmenší bolesti hlavy.

Lucie Benešová

Které další bylinky můžeme sbírat v září?

Kořen

- Čekanka obecná – nemoci jater, žlučové a ledvinové kameny, záněty močových cest, zácpa, nechutenství.
- Křen selský – listy – obklady na křečové žíly (pozor, jen do mírného zčervenání kůže, pak sundat), totéž na revmatismus.
- Libeček lékařský – při chorobném pocení, podporuje činnost srdce a krevního oběhu.
- Lopuch větší – plicní choroby, na omývání hnisavých ran, koupele vlasů proti jejich vypadávání.
- Smetanka lékařská (pampeliška) – ledvinové kameny, nemoci jater a žlučníku, zácpa, záněty střev.
- Pupava bezlodyžná – záněty dýchacích cest, při nechutenství, potopudný prostředek.

Plody

- Černý bez – onemocnění dýchacích cest, šáva – migréna, nadýmání.
- Jalovec obecný – na obklady proti revmatismu, na kožní choroby.
- Jeřáb ptačí – reguluje střevní činnost, revmatismus.
- Kaštan jírovec maďal (bez hnědé slupky) – zahlenění, při zevním použití na bolesti kloubů.
- Šípková růže – posilující vitamínový prostředek (zdroj vitamínu C).

Oddenek

- Fialka violka vonná – podporuje odkašlávání, omývání špatně se hojících ran.
- Kozlík lékařský – nespavost vlivem nervového vyčerpání, bušení srdce.
- Puškvorec rotanovitý – na podporu trávení (pozor, čerstvý oddenek způsobuje zvracení).
- Pýr plazivý – revmatismus, kožní vyrážky, záněty ledvin.
- Toten krvavec – průjmy, kloktadlo na nemocné dásně.

Listy

- Borůvka brusnice – podpůrná léčba cukrovky.
- Ostružník křovitý – podpůrná léčba cukrovky, žaludeční potíže.

Květy

- Heřmánek pravý – průjmy, záněty močových cest, potopudný prostředek, jako obklad – na rány a vyrážky.
- Hluchavka bílá – nepravidelná menstruace a výtok, při nepravidelné stolici.
- Chmel otáčivý – lehká nespavost, předrážděnost, koupele při celkovém posílení.
- Sedmikráska chudobka – plicní choroby, omývání při hnisavých zánětech.

Nať

- Maceška violka trojbarevná – plicní choroby, dýchací cesty, proti revmatismu.
- Zlatobýl celík – proti zadržování vody v organismu, poruchy látkové výměny, průjmy.

5. díl seriálu Jak žít doma trochu více ekologicky se zabývá přírodními domácími prostředky

Jak se při každodenním úklidu chovat „zeleně“? Zavrhněte veškerou chemii a přejděte na přírodní verze všech čistících prostředků. Ať budete vytírat podlahu, mýt nádobí, čistit záchod, nebo prát, vyberte si na každou činnost přírodou odbouratelné produkty. Mají stejnou účinnost jako ty syntetické, a přestože se zdají dražší, jde většinou o koncentráty, není tedy nutné používat je v tak velkém množství. Kromě pomoci planetě napomůžete i svému zdraví, protože nebudete ve styku se škodlivými látkami.

Lucie Benešová

Tříděný odpad

U zbrojnice a v Čermicích nově najdete popelnici na drobný kovový odpad (další se objeví u COOPu). Proto přinášíme krátkou rekapitulaci základních informací pro správné třídění odpadu.

Žlutý kontejner na plasty

ANO

Do kontejnerů na plasty patří fólie, sáčky, plastové tašky, sešlápnuté PET láhve, obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků, kelímky od jogurtů, mléčných výrobků, balící fólie od spotřebního zboží, obaly od CD disků a další výrobky z plastů. Pěnový polystyren sem vhazujeme v menších kusech.

NE

Naopak sem nepatří mastné obaly se zbytky potravin nebo čistících přípravků, obaly od žrávín, barev a jiných nebezpečných látek, podlahové krytiny či novodurové trubky.

Modrý kontejner na papír

ANO

Hodit sem můžeme například časopisy, noviny, sešity, krabice, papírové obaly, cokoliv z lepenky nebo knihy. Obálky s fóliovými okýnky sem můžete také vhazovat, zpraco-

vatelé si s tím umí poradit. Bublínkové obálky vhazujeme pouze bez plastového vnitřku! Nevadí ani papír s kancelářskými sponkami. Ty se během zpracování samy oddělí.

NE

Do modrého kontejneru nepatří uhlový, mastný, promáčený nebo jakkoliv znečištěný papír. Tyto materiály nelze už nadále recyklovat. Pozor, použité dětské pleny opravdu nepatří do kontejneru na papír, ale do popelnice.

Zelený kontejner na sklo

ANO

Do zeleného kontejneru můžeme vhazovat jakékoliv sklo, například lahve od vína, alkoholických i nealkoholických nápojů, sklenice od kečupů, marmelád či zavařenin. Patří sem také tabulové sklo z oken a ze dveří. Vytříděné sklo není nutné rozbíjet, bude se dále třídit!

Pokud jsou vedle sebe zelený a bílý kontejner, vhazujeme do bílého čiré sklo a do zeleného sklo barevné.

NE

Do těchto nádob nepatří keramika a porcelán. Nepatří sem ani autosklo, zrcadla nebo třeba drátované sklo, zlacená a pokovovaná skla. Vratné zálohované sklo patří zpět do obchodu.

Kontejner označený šedou nálepkou na kovy

ANO

Do kontejnerů na kovy patří drobnější kovový odpad, který lze skrz otvor bez problémů prostrčit – typicky plechovky od nápojů a konzerv, kovové tuby, alobal, kovové zátky, víčka, krabičky, hřebíky, šroubky, kancelářské sponky a další drobné kovové odpady.

Na sběrné dvory lze kromě těchto menších odpadů odvézt i další kovové odpady – trubky, roury, plechy, hrnce, vany, kola a další objemnější předměty. Samostat-

nou kapitolou jsou kovové elektrospotřebiče, které lze na sběrných dvorech odkládat pouze kompletní.

NE

Do kontejnerů určených pro sběr kovů na ulici nepatří plechovky od barev, tlakové nádoby se zbytky nebezpečných látek ani domácí spotřebiče a jiná vysloužilá zařízení složená z více materiálů. Tyto druhy odpadů se třídí na sběrných dvorech samostatně. Nepatří do nich ani těžké nebo toxické kovy, jakou jsou olovo či rtuť. Samostatnou kapitolu pak tvoří autovrakky, které převezmou a doklad o ekologické likvidaci vystaví na vrakovistištích.

Lucie Benešová

Premiér Andrej Babiš, ministr životního prostředí Richard Brabec, ministr průmyslu Karel Havlíček, ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, ředitel Státního fondu životního prostředí Petr Valdman a další zástupci vlády navštívili v polovině září Ústecký kraj. Úřad vlády, který akci organizoval, zahrnul do plánu také návštěvu Horního Jiřetína. Zástupci vlády se po přivítání se starostou Vladimírem Buřtem odebrali do obřadní síně MěÚ Horní Jiřetín, kde hovořili o kotlíkových půjčkách, revitalizaci rybníků, zatopení dolu ČSA nebo o některých chystaných projektech města, jako je například cyklostezka. Po přátelské diskusi vysadili před městským úřadem tři lípy. Zhruba dvouhodinová návštěva skončila společnou tiskovou konferencí.

Bas

Foto: Ibra Ibrahimovič

Horní Jiřetín na výletech

Každý rok město Horní Jiřetín organizuje výlety pro své obyvatele. Letos se například zvalo do zábavního parku Mirakulum, německého Tropickeho ostrova nebo tradičně na houby. Všechny výlety dopadly na výbornou a v autobuse i mimo něj panovala skvělá nálada.

Foto: Věra Dobiášová

